

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд

Број: 6/0-02-755/2018-5

Датум: 19. новембар 2018. године

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-755/2018-1, коју су дана 26. октобра 2018. године, заједнички поднела привредна друштва Bosch Thermotechnik GmbH, са регистрованим седиштем на адреси Sophienstraße 30-32, 35576 Wetzlar, Немачка, и ads-tec GmbH, са регистрованим седиштем на адреси Heinrich-Hertz-Straße 1, 72622 Nürtingen, Немачка, преко пуномоћника адвоката Бојана Вучковића из адвокатске канцеларије „Karanović & Nikolić“ из Београда ул. Ресавска бр. 23, дана 19. новембра 2018. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем заједничке контроле од стране друштва Bosch Thermotechnik GmbH, са седиштем на адреси Sophienstraße 30-32, 35576 Wetzlar, Немачка, регистрованог у Регистру привредних друштава Основног суда у Wetzlar-у, под бројем HRB 13, и друштва ads-tec GmbH, са седиштем на адреси Heinrich-Hertz-Straße 1, 72622 Nürtingen, Немачка, регистрованог у Регистру привредних друштава Основног суда у Štuttgartu, под бројем HRB 224527, над друштвом ads-tec Energy GmbH, са седиштем на адреси Heinrich-Hertz-Straße 1, 72622 Nürtingen, Немачка, регистрованог у Регистру привредних друштава Основног суда у Štuttgartu, под бројем HRB 762810.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да су подносиоци пријаве дана 9. новембра 2018. године уплатили 25.000.00 (двадесетпетхиљада) ЕУР на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што представља прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво Bosch Thermotechnik GmbH, са седиштем на адреси Sophienstraße 30-32, 35576 Wetzlar, Немачка, регистарски број HRB 13 (у даљем тексту: Bosch TT) и друштво ads-tec GmbH, са седиштем на адреси Heinrich-Hertz-Straße 1, 72622 Nürtingen, Немачка, регистарски број HRB 224527 (у даљем тексту: ads-tec), која

ће у даљем тексту заједнички бити означени као подносиоци пријаве, поднели су Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), дана 26. октобра 2018. године, преко пуномоћника адвоката Бојана Вучковића из адвокатске канцеларије „Karanović & Nikolić“ из Београда ул. Ресавска бр. 23, пријаву концентрације број 6/0-02-755/2018-1.

С обзиром да предметна документација није била у свему усаглашена са Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, у даљем тексту: Уредба), недостаци пријаве су отклоњени допуном пријаве бр. 6/0-02-755/2018-2 од 31. октобра 2018. године. Након анализе достављене допуне, Комисија је утврдила да је пријава потпуна у свим својим деловима и на тај начин усаглашена са чланом 3. Уредбе, и да су испуњени сви услови за поступање и одлучивање Комисије по истој у скраћеном поступку. Подносиоци пријаве су благовремено и у целости уплатили прописани износ таксе за издавање акта Комисији, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У предметном управном поступку подносиоци пријаве поставили су и Захтев за одређивање мере заштите поверљивих података о коме је одлучено посебним закључком.

Увидом у достављену документацију овде учесника концентрације, изводе из одговарајућих регистара привредних субјеката, у њихове финансијске извештаје, као и у друге достављене доказе, утврђено је следеће чињенично стање.

Учесници у концентрацији

Bosch TT је зависно друштво Robert Bosch GmbH, са регистрованим седиштем на адреси Robert-Bosch-Platz 1, 70839 Gerlingen-Schillerhöhe, Немачка (у даљем тексту: Bosch). Bosch и сва друштва која су под његовом непосредном или посредном контролом чине Bosch групу. Ова група послује широм света и пружа услуге у области аутомобилске индустрије, индустријске технологије, робе широке потрошње, енергетике и грађевинске технологије. Њене пословне активности организоване су у четири пословна сектора. Први сектор се односи на решења за мобилност, који обухвата аутомобилску електронику, мултимедијалне производе за возила, шасијске системе за кочење и управљање, бензинске и дизел системе, електричне погоне, погонске моторе и генераторе, системе управљања и различите производе за аутомобилско секундарно тржиште. Други сектор везан је за индустријску технологију, који обухвата технологије вожње и управљања и технологије паковања. Трећи сектор односи се на робу широке потрошње, који обухвата електричне апарате и апарате за домаћинство, док четврти сектор енергетска и грађевинска технологија, обухвата сигурносне системе и термотехнологију.

Bosch TT припада последњем наведеном сектору Bosch-а – енергетска и грађевинска технологија, коме припада и под-сектор – Термо-технологије (ТТ). Bosch TT заједно са својим зависним друштвима, снабдева енергетски ефикасне производе за грејање и решења за топлу воду, пре свега у Европи, посредством својих брендова Bosch, Buderus, Worcester и Junkers. Портфолио производа укључује грејаче, топлотне пумпе, соларне термалне системе, бојлере на чврста горива, блокове топлотних и енергетских постројења и индустријске бојлере. Главне робне марке су: Bosch, AutoCrew, Beissbarth, Bosch Car Service.

У свом производном процесу Bosch је од 2012. године покренуо пројекат Bosch Energy Storage Solutions (ESS) поступак развоја литијум-јонске складишне батерије и енергетске управљачке системе за комунална предузећа и индустријске компаније. Наведени пројекат још је на нивоу почетних пилот пројеката са безначајним тржишним присуством. У међувремену (средином 2018. године) Bosch је обуставио стицање било ког новог бизниса у ESS сегменту. Поред наведеног пројекта, Bosch батеријама снабдева станице за пуњење електричних возила (EV) као комерцијалне производе, односно тзв. зидне кутије и стајаће станице за пуњење за кућну употребу у гаражама. Тај део активности фокусиран је само на тржиште Северне Америке.

У Републици Србији Bosch група присутна је преко два зависна друштва: Robert Bosch d.o.o., Београд (Bosch SRB) и BSH Кућни апарати d.o.o. Београд (BSH Кућни апарати).

Друштво Robert Bosch d.o.o., регистровано је у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПП) под матичним бројем 20148241, за производњу електричне и електронске опреме за моторна возила (шифра делатности: 2931). Оснивач и једини члан овог домаћег друштва је Robert Bosch Investment Nederland B.V. из Холандије. Bosch група у Србији преваходно послује преко свог зависног друштва Bosch SRB које је активно у више сектора и то: (i) сектору аутомобилске технологије (резервни делови и производи за накнадно уграђену опрему), (ii) сектору индустрије и трговине (електрични апарати за професионалне кориснике и безбедносна решења) и (iii) сектору робе широке потрошње и грађевинске технологије (електрични апарати за хобисте, баштовански програм и термотехнологија).

Друштво BSH Кућни апарати d.o.o. регистровано је у АПП под матичним бројем 20786078, за трговину на велико електричним апаратима за домаћинство (шифра делатности: 4643). Оснивач и једини члан овог домаћег друштва је BSH Finance and Holding GmbH из Аустрије.

Поред тога, Bosch група је у Србији инвестирала у развој Мобилних решења (аутомобилске технологије) изградњом производног погона за системе брисача у Пећинцима код Београда.

Други подносилац пријаве друштво ads-tec GmbH, са седиштем у Nürtingen-у код Stuttgarta, је холдинг друштво ADS-TEC Grupe. Ова група укључује компаније – ads-tec Energy (Циљно друштво у овој трансакцији), као и друштва ADS-TEC Immobilien GmbH & Co. KG, ADS-TEC Administration GmbH, ADS-TEC Engineering GmbH, ADS-TEC Industrial IT GmbH, ADS-TEC Dresden GmbH, EBS European Battery Service GmbH и AW Connectivity Platform GmbH (заједно: ADS-TEC Grupa).

Регистрована делатност друштва ads-tec GmbH усмерена је на развој, производњу, услуге и трговину хардвером и софтвером, као и услугама у области аутоматизације, технике података и системске технике, укључујући области електроснабдевања и енергетског менаџмента система и инфраструктура, као и све секторе обновљиве енергије.

ADS-TEC Grupa је активна у производњи и дистрибуцији индустријских ИТ система, као и батеријских система високих перформанси са енергетским управљачким

системом (EMS). Њен портфолио производа у области индустријске ИТ обухвата индустријске компјутере (компјутере на додир, таблете, терминале за возила и машине и рутере са компјутерском заштитом), као и IoT softver производи, који се нарочито користе у области даљинског одржавања машина, процесима и конструкцијама постројења или правовременим операцијама дистрибутивних система. Све активности ADS-TEC Групе у пословном сектору Energy Storage (чување енергије) су у међувремену пренесене на Циљно друштво. Главне робне марке су: ads-tec, Big-LinX, X-Remote.

ADS-TEC нема зависна друштва у Србији.

Сва зависна друштва стицалаца контроле, над којима имају непосредну или посредну, појединачну или заједничку контролу, без обзира на државу оснивања и седишта, третирају се као један учесник на тржишту у смислу члана 5. Закона о заштити конкуренције (у даљем тексту: Закон).

Циљно друштво у предметној концентрацији над којим се успоставља контрола је друштво ads-tec Energy GmbH, са седиштем у Nürtingen-у, Немачка, матични број HRB 762810, (у даљем тексту: ads-tec Energy или Циљно друштво). Циљно друштво развија и дистрибуира литијум-јон батеријске складишне системе са EMS и од недавно батерије за електрична возила (EV) са брзим пуњењем.

У сегменту литијум-јон батеријских складишних система са EMS, производни портфолио Циљног друштва обухвата, с једне стране, батеријске апликације у области „Домаћинства и малог бизниса“ (домаћинства за једну или више породица, јавне установе, мали бизнис и сл.), нарочито за складиштење прекомерне фото-електричне енергије (снага у распону од 18,6 до 27 kWh). Сврха ових складишних система је да синхронизују, на најбољи начин, производњу енергије из обновљивих извора и коришћење енергије. С друге стране, Циљно друштво продаје велике складишне јединице у модуларном дизајну, односно кабинетске или контејнерске системе, за употребу у области великих постројења или инфраструктура (индустријски и инфраструктурни сектор, односно велике компаније, аеродроми, болнице) - снага у распону од 100 kWh до више MWh. EMS омогућава симулацију, праћење и извештавање о складишним и употребним активностима. Поред снабдевања енергијом и само-потрошачке оптимизације, ови велики складишни системи се користе за снабдевање електричном енергијом из складишних капацитета.

Коначно, Циљно друштво развија и дистрибуира компактне унутрашње и спољашње батеријске системе са високим перформансама (booster-battery) за снабдевање станица за брзо пуњење електричних возила са високим могућностима пуњења и могућностима допуњавања из ниско-фреквентне мреже. Ови системи служе као „Сервисне станице“ за потребе физичких мрежних услуга (контрола фреквенција, ограничавања високе потрошње и сл.) или као „Квартовска радња“ за потребе оптимизације снабдевања целог резиденцијалног кварта (када се купује енергија из обновљивих извора). Такође, у области брзог пуњења EV, Циљно друштво пружа бустер (booster) батеријске системе са станицама брзог пуњења за EV.

Циљно друштво ads-tec Energy не обавља никакве пословне активности нити је остварило приход у Републици Србији.

Опис концентрације и акт о концентрацији

Предметна трансакција се тиче промене облика контроле из појединачне у заједничку над друштвом ads-tec Energy. Пре предложене трансакције, једини оснивач Циљног друштва (ads-tec Energy) је друштво ads-tec GmbH.

[...]

У циљу реализација предложене трансакције, Bosch Thermotechnik GmbH и ads-tec GmbH су 12. октобра 2018. године потписали Уговор о куповини удела и Уговор чланова. С обзиром да је у наведеним уговорима, исказана воља потписника да реализују предметну трансакцију и исту спроведу, Комисија је наведене уговоре прихватила као правни основ концентрације. Након спровођења трансакције Bosch Thermotechnik и ads-tec ће вршити заједничку контролу над Циљним друштвом.

Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 3. Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије у 2017. години, Комисија је утврдила да је подносилац пријаве имао обавезу да пријави концентрацију, јер је укупан приход учесника у концентрацији у 2017. години већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Пријава концентрације је поднета у складу са чланом 63. став 1. тачка 1) Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чл. 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, број 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносиоци сматрају да за потребе предметне трансакције није неопходно прецизно дефинисати релевантно тржиште производа, односно да дефиниција релевантног тржишта производа може остати отворена, јер без обзира на усвојену дефиницију релевантног тржишта производа, предметна концентрација неће имати било каквог утицаја на конкуренцију у Републици Србији. Међутим, у сврху пружања комплетних информација и имајући у виду пословне активности у којима се учесници преклапају на светском нивоу (не и у Србији), учесници предлажу да се релевантна тржишта производа дефинишу као: тржиште развоја, производње и дистрибуције стационарних индустријских батерија и тржиште развоја и дистрибуције станица за брзо пуњење са складиштењем енергије за EV (електрична возила).

Приликом анализе стационарних индустријских батерија, подносиоци су указали на примере и одлуке немачког тела за заштиту конкуренције

(Bundeskartellamt). Према пракси немачког телу за конкуренцију и Европске Комисије (у даљем тексту: ЕК), индустријске батерије би требало разликовати у односу на потрошачке батерије због разлике у цени и дистрибутивним каналима. Питање поделе батерија према технологији (литијум-јонске, никл-метал-хидридне, никл-кадмијумске, итд.) није од значаја јер се трансакција тиче искључиво батерија са литијум-јонским капацитетом.

Системи пуњења за електрична возила EV су стационарни уређаји или системи који служе да напајају струјом моторна возила која се крећу на батеријски погон. У оквиру овог сегмента, Учесници сматрају да системи брзог пуњења EV са батеријама високих перформанси треба да се разликују од конвенционалних система за пуњење EV без батерија и/или брзог капацитета пуњења.

Комисија је на основу презентованих навода и образложења прихватила предложене дефиниције релевантног тржишта производа.

Када је реч о дефинисању релевантног географског тржишта, Учесници предлажу да дефиниција релевантног географског тржишта може остати отворена или алтернативно одређена као шире европско тржиште или чак као светско тржиште. Комисија наведени предлог није прихватила и релевантно географско тржиште дефинисала је као тржиште Републике Србије, јер је у складу са законским надлежностима Комисије, која ефекте пословних трансакција са становишта утицаја на конкуренцију процењује у оквиру националне територије.

Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је на основу података које су доставили подносиоци пријаве, закључила да предметна трансакција неће утицати на промену тржишне структуре и на конкуренцију у Републици Србији, јер се ради о екстратериторијалној концентрацији која нема утицај на конкуренцију на тржишту Републике Србије. Ефекти ове концентрације се не испољавају на тржишту Републике Србије, јер циљно друштво није присутно у Србији, па тако нема ни тржишно учешће, тако да спровођењем предметне концентрације неће доћи до промене и/или повећања тржишног учешћа као ни до битне промене структуре утврђеног релевантног тржишта.

Као економске разлоге за спровођење трансакције Учесници виде стратешки и комерцијални рачио предложене концентрације на два начина. У сегменту инфраструктуре за пуњење EV, циљ Bosch-а је да постане јак учесник у обезбеђивању места за пуњење и енергетске инфраструктуре као и повезаних услуга. У том контексту, ads-tec Energy је комплементаран стратегији Bosch-а, јер је иновативан учесник, који већ предњачи на тржишту у области брзог пуњења EV. У области складиштења енергије, ads-tec Energy и EMS портфолио комплементарни су стратегији Bosch-а да постане јак учесник у снабдевању електрично-заснованих система за резиденцијалне, комерцијално/индустријске и инфраструктурне примене. Предметном трансакцијом Bosch и ads-tec ће ојачати своје активности у области система за складиштење електричне енергије и инфраструктуре за пуњење.

С обзиром да нема хоризонталних преклапања и вертикалне повезаности између Учесника на релевантним тржиштима у Србији, Подносиоци сматрају да

предложена трансакција неће довести до било каквог спречавања, ограничавања или нарушавања конкуренције у Србији и да нарочито неће довести до стварања или јачања доминантног положаја, те тако неће имати негативне ефекте на српско тржиште.

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија је закључила да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић